

Snart lågkonjunktur, då blir integrationen svårare

Dagens Samhälle den 11 mars 2019

Under flyktingkrisen 2015 sökte mer 160 000 personer asyl i Sverige och mer än 70 000 personer beviljades senare asyl av flykting- eller liknande skäl under 2016. Frågan hur dessa flyktingar ska integreras på arbetsmarknaden står högt på den politiska dagordningen. Många saknar det humankapital som krävs för att etablera sig på svensk arbetsmarknad vilket gör att såväl utbildningssatsningar som åtgärder vilka gör det billigare för arbetsgivare att anställa sannolikt är nödvändiga.

Det faktum att "flyktingkrisen" ligger nära i tiden gör att det inte är möjligt att göra en mer långsiktig studie av arbetsmarknadsetableringen bland de flyktingar som kom hit då. En kortare uppföljning är dock möjlig att göra med hjälp av Statistiska Centralbyråns statistikdatabas. En titt på denna visar att de flyktingar som togs emot under åren 2015 till 2017 etablerat sig relativt snabbt på den svenska arbetsmarknaden jämfört med de som togs emot under de föregående åren.

Bland de som togs emot i svenska kommuner år 2016 var över 19 procent registrerade som sysselsatta ett år efter mottagning. Bland de som togs emot 2015 var närmare 16 procent registrerade som sysselsatta ett år efter mottagning och över 32 procent registrerade som sysselsatta två år efter mottagning. Sysselsättningen för dessa flyktingar är därmed högre än vad som kunnat observeras vid samma vistelsetid i landet för flyktingar som kommit till Sverige de senaste tjugo åren.

Den initiala etableringen på arbetsmarknaden efter "flyktingkrisen" tycks således ha fungerat väl ur ett historiskt perspektiv. Vad beror då detta på? I dagsläget saknas evidens för att förbättringen skulle vara förklarad av enskilda åtgärder eller reformer.

Istället ligger förklaringen rimligen huvudsakligen i det goda konjunkturläget. Här ligger nära till hands att göra en jämförelse med den initiala arbetsmarknadsetableringen hos de flyktingar som togs emot i Sverige under högkonjunkturåren 2005 och 2006. Även bland dessa flyktingar var sysselsättningen relativt god under de första åren efter mottagning. Under åren därpå inträffade så den finansiella krisen. Arbetslösheten ökade och den initiala arbetsmarknadsetableringen för nyanlända kom åter att ta längre tid.

Således kan vi konstatera att den initiala arbetsmarknadsetableringen för de flyktingar som kom under "flyktingkrisen" tycks ha fungerat bättre än vad som kunnat förväntas sett utifrån ett historiskt perspektiv. Även om det förbättrade sysselsättningsläget till del förklaras av såväl subventionerade anställningar som av anställningar med låga inkomster förbättrar även sådana anställningar på sikt möjligheterna att stärka sin position på arbetsmarknaden.

Dock bör den relativt goda sysselsättningsutvecklingen för de flyktingar som mottagits under senare år inte skymma behovet av utbildningssatsningar och reformer på svensk arbetsmarknad. Den sysselsättningsutveckling vi kan observera bland nyanlända är sannolikt till stor del förklarad av konjunkturläget. Frånvaro av satsningar på att förbättra de utrikes föddas humankapital och

uteblivna reformer för att sänka anställningskostnader riskerar därför att leda till att kommande års sysselsättningsstatistik över personer med flyktingbakgrund blir en besvikelse.

Mats Hammarstedt